

Ik ga naar de dokter

In dit thema leren leerlingen hoe je een gesprekje voert met de dokter.

- In *In de klas* leren de leerlingen de belangrijkste woorden en zinnen rondom de dokter en gezondheidszorg. Ze oefenen met aangeven waar ze pijn hebben en wat ze nodig hebben. Hoe reageer je als de dokter iets aan je vraagt? En welke medicijnen kun je krijgen?
- In *Naar buiten* gaan de leerlingen in een drogisterij op zoek naar verschillende soorten medicijnen.
- Bij *Slot* kijken de leerlingen terug op het thema.

Dit thema sluit aan bij de thema's *Ik maak een afspraak* en *Mijn lichaam en gezondheid*.

Inhoud

In de klas

Intro

- 1 Ik praat mee
- 2 Ik leer woorden
- 3 Ik praat met jou
- 4 Ik leer zinnen
- 5 Ik schrijf
- 6 Ik praat met jou
- 7 Ik lees
- 8 Ik speel het spel

Naar buiten

- 9 Start in de klas
- 10 Naar buiten (60 minuten)
- 11 Terug in de klas

Slot

- 12 Ik denk en ik praat

Nodig

In de klas

Voorblad

- 1 Handleiding Praatje
- 2 Handleiding De kring rond + Gesprekskaartjes
- 3 Handleiding Binnenkring-buitenkring + Zinnen
- 4 Gespreksstrookjes
- 6 Handleiding Dialoog met kaartjes + Gesprekskaartjes
- 8 Handleiding Bingo + Bingokaarten

Naar buiten

- 9 Folders van drogisterijen + Taalkaart *Ik ga naar de dokter*

Doelen

Alfa A

Woordenschat:

- Kent enkele woorden die betrekking hebben op personalivragen.
- Kent enkele woorden die nodig zijn bij doktersbezoek.

Alfa B

Woordenschat:

- Kent de meest voorkomende woorden die betrekking hebben op personalivragen.
- Kent de meest voorkomende woorden die nodig zijn bij doktersbezoek.

Alfa C

Woordenschat:

- Kent voldoende woorden om antwoord te geven op personalivragen.
- Kent voldoende woorden om een gesprekje te voeren met de dokter.

Alfa A	Alfa B	Alfa C
<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informele gesprekken: Kan de dokter op de juiste manier begroeten en afscheid nemen. 	<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatie uitwisselen: Kan kort reageren op vragen, zoals <i>Waar heb je pijn?</i> 	<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatie uitwisselen: Kan een probleem op simpele wijze formuleren, bijvoorbeeld bij de dokter: <i>Ik heb pijn in mijn buik.</i>
<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantekeningen, berichten, formulieren: Kan een spiekbriefje overschrijven ter voorbereiding op een gesprek met de dokter. 	<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantekeningen, berichten, formulieren: Kan van een voorbeeld korte steekwoorden overschrijven ter voorbereiding op een gesprek met de dokter. 	<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantekeningen, berichten, formulieren: Kan korte steekwoorden opschrijven ter voorbereiding op een gesprek met de dokter.

Woorden

Startwoorden	Basiswoorden	Extra woorden
<ul style="list-style-type: none"> • arm • been • haren • hoofd • pijn • voet • ziek 	<ul style="list-style-type: none"> • alleen • buik • buikpijn • dik • dokter • gelukkig • gezicht • gezond • hand • hoesten • hoofdpijn • koorts • koud • lichaam • medicijnen • moe • ongezond • oog • oor • warm • winkel 	<ul style="list-style-type: none"> • drankje • genoeg • griep • niezen • paracetamol • prik • zalf • zieke

In de klas

Intro

Introduceer kort het thema aan de hand van het voorblad en de leerdoelen. Gebruik hierbij eventueel een aantal afbeeldingen van doelwoorden.

1 Ik praat mee**Nodig: Handleiding Praatje*****Luister naar de docent. Praat mee.***

De doelwoorden in het *Praatje* komen uitgebreid aan bod in het thema *Mijn lichaam en gezondheid*. Als de woorden nog niet bekend zijn bij de leerlingen, kan een werkvorm uit dat thema gebruikt worden om de woorden te introduceren.

Doe het *Praatje* (zie de handleiding).

Doe eerst het eerste deel. Als dat vlot gaat het tweede deel.

Deel 1

Wat kan ik voor je doen?

Wat kan ik voor je doen?

Ik heb zo'n hoofdpijn dokter.

Ik heb zo'n hoofdpijn dokter.

Ja.

Ja.

Ik heb het steeds zo warm.

Ik heb het steeds zo warm.

Ja.

Ja.

Ik ben steeds zo moe.

Ik ben steeds zo moe.

Ja.

Ja.

En alles doet me pijn.

En alles doet me pijn.

Dat is vast de griep.

Dat is vast de griep.

Ja, dat denk ik ook.

Ja, dat denk ik ook.

Deel 2

Je krijgt geen medicijn.

Je krijgt geen medicijn.

Maar ik ben heel erg ziek!

Maar ik ben heel erg ziek!

Neem maar een para-ceta-mol.

Neem maar een para-ceta-mol.

Alleen een para-ceta-mol?

Alleen een para-ceta-mol?

Alleen een para-ceta-mol.

Alleen een para-ceta-mol.

Geen prik, geen zalf, geen drankje?

Geen prik, geen zalf, geen drankje?

Alleen een para-ceta-mol.

Alleen een para-ceta-mol.

Oké, nou dank u wel.

Oké, nou dank u wel.

Differentiatie

- Alfa A en Alfa B moeten de zinnen kunnen nazeggen.
- Leerlingen op Alfa C-niveau moeten ook de intonatie goed overnemen.
- Alfa B en Alfa C leest na twee keer mee met het *Praatje*.

Praat met de docent.

Laat de leerlingen door de klas lopen. Loop er zelf ook tussendoor en zeg dan steeds tegen een leerling: *Wat kan ik voor je doen?* De leerling geeft antwoord met: *Ik heb zo'n hoofdpijn dokter.* Of: *Ik heb het steeds zo warm.* Etc. Laat daarna een aantal leerlingen de rol van dokter op zich nemen en *Wat kan ik voor je doen?* vragen.

Lees de tekst. Praat mee.

Lees het *Praatje* nog eens voor en laat de leerlingen meelezen. Lees dan nog eens voor en laat weer meepraten.

Variatie

Laat de leerlingen woorden of zinnen uit Deel 1 van het *Praatje* (over)schrijven.

2 Ik leer woorden**Nodig: Handleiding De kring rond + Gesprekskaartjes****Luister naar de docent.**

Laat de kaartjes met woorden (zie bijlage) zien aan de leerlingen. Bespreek elk woord: is het woord bekend?

Maak zinnen.

Stel bij elk kaartje een vraag:

- *Ben je ziek?*
- *Heb je buikpijn?*

Laat de leerlingen antwoord geven:

- *Ja, ik ben ziek.*
- *Ja, ik heb buikpijn.*

Differentiatie

- Alfa A antwoordt alleen met *ja*.
- Alfa B en C antwoorden met hele zinnen.
- Alfa C antwoordt met nee-zinnen, zoals *Heb je buikpijn? Nee, ik heb hoofdpijn.*

Praat samen.

Oefen met de vragen en antwoorden met de *'ik-wij-jij-manier'*. Houd een kaartje omhoog en spreek de bijbehorende vraag uit, de leerlingen zeggen hem eenmaal klassikaal na. Vervolgens herhaalt elke leerling de vraag individueel. Bied daarna op dezelfde manier het antwoord aan. Herhaal dit bij de andere vragen.

Differentiatie

- Alfa A noemt het woord dat bij het kaartje hoort.
- Alfa B en C bedenken zinnen bij de kaartjes.

Doe *De kring rond* met de zinnen op het bord (zie de handleiding). Gebruik de kaartjes als steuntje voor de leerlingen: zij geven steeds het kaartje door bij het stellen van de vraag.

3 Ik praat met jou**Nodig: Handleiding Binnenkring-buitenkring + Zinnen****Luister naar de docent.**

Bespreek eerst de medicijnen. Gebruiken leerlingen wel eens medicijnen? Welke medicijnen kennen ze? Laat de afbeeldingen zien.

Speel de rol van dokter en zeg: *Wat kan ik voor je doen?* Leerlingen reageren met: *Ik heb zo'n hoofdpijn dokter. Ik heb het steeds zo warm. Ik ben steeds zo moe.*

Noteer deze vragen en antwoorden op het bord. Oefen klassikaal als dat nog nodig is.

Breed uit met: *Neem maar een paracetamol. Geen prik, geen zalf, geen drankje? Alleen een paracetamol! Oké, nou dank u wel.*

Praat samen.

Verdeel de klas in twee groepen: dokters en patiënten en doe de werkvorm *Binnenkring-buitenkring* (zie de handleiding). De ene groep (de 'dokters') vormt de buitencirkel (met het gezicht naar binnen), de andere groep (de 'patiënten') is de binnenste cirkel (met het gezicht naar buiten).

Differentiatie

- Alfa A en B zijn patiënt.
- Eventueel: Alfa A staat eerst buiten de kring en luistert naar de dialoog tussen Alfa B en Alfa C.
- Alfa C speelt de rol van dokter.

4 Ik leer zinnen**Nodig: Gespreksstrookjes****Kijk naar de dokter. Kijk naar de jongen en het meisje. Wat zie je?**

Praat met de leerlingen over wat ze zien op de afbeelding. Waar is dit? Wat is er met de jongen? Wat kan de jongen zeggen?

Praat samen.

Maak tweetallen van de Alfa B- en C-leerlingen. Geef elk tweetal een setje strookjes. Laat de leerlingen aan de hand van de strookjes een gesprekje voeren over het eerste stripplaatje. Er zijn twee blanco strookjes waarop de leerlingen zelf nog extra vragen kunnen schrijven. Leg uit dat ze op de plek van de rode woorden ook andere woorden kunnen zetten.

Zet de Alfa A-leerlingen in een groepje. Begeleid hen bij het gesprekje.

Is een vrij gesprekje nog te moeilijk? Gebruik dan de werkvorm *De kring rond* (zie de handleiding).

Doe daarna hetzelfde met het tweede stripplaatje over het meisje.

Differentiatie

- Alfa A praat in een groepje met de docent.
- Alfa B en C praten in duo's.

Wat zegt de jongen? Wat zegt het meisje? Schrijf op.

Inventariseer met de leerlingen wat de jongen allemaal kan zeggen. De leerlingen kiezen een geschikte zin uit de stapel strookjes. Doe daarna hetzelfde met *Wat zegt het meisje?*

Laat de leerlingen individueel of in tweetallen een woord of een zin opschrijven.

Differentiatie

- Alfa A bedenkt het antwoord.
- Alfa B/C schrijft het antwoord op.

Variatie

- Laat leerlingen bij elkaar kijken wat ze hebben opgeschreven.
- Laat de leerlingen zeggen welke zin ze mooi vinden. Schrijf die zinnen op het bord.

5 Ik schrijf**Luister naar de docent. Kijk naar het briefje.**

Bekijk samen met de leerlingen het voorbeeld van een spiekbriefje op het werkblad. Vraag aan de leerlingen wat er op het briefje staat en wanneer je een spiekbriefje nodig hebt. Laat de leerlingen de antwoorden geven.

Luister naar de docent.

Model het maken van een spiekbriefje: vertel over pijn en klachten. Bijvoorbeeld: *Ik ga naar de dokter. Ik ben ziek. Ik vertel: ik heb hoofdpijn. En koorts. Ik schrijf eerst een briefje. Een briefje over de pijn. Ik schrijf op: ik heb hoofdpijn en ik heb koorts. Ik schrijf op: krijg ik een medicijn? Ik neem het briefje mee naar de dokter. Het briefje helpt bij het praten.*

Noteer het spiekbriefje op het bord. Onderstreep de doelwoorden, zoals 'pijn', 'koorts' en 'medicijn'.

Schrijf een briefje.

Laat de leerlingen zelf een spiekbriefje maken. Gebruik eventueel de gesprekskaartjes uit de bijlage bij *Ik leer woorden* als input.

Differentiatie

- Alfa A schrijft de doelwoorden over van het spiekbriefje op het bord.
- Alfa B schrijft langere woorden over van het bord en gebruikt het ingevulde spiekbriefje in het leerlingmateriaal als voorbeeld.
- Alfa C schrijft zinnen uit het hoofd op.

Praat samen.

Bespreek samen de spiekbriefjes. Wat hebben de leerlingen opgeschreven?

6 Ik praat met jou**Nodig: Handleiding Dialoog met kaartjes + Gesprekskaartjes****Lees de woorden. Maak zinnen.**

Kijk met de klas naar de kaartjes en bedenk met elkaar zinnen bij deze kaartjes. Wat kan de dokter zeggen? Wat kan de patiënt zeggen? Schrijf deze zinnen op het bord. Onderstreep de doelwoorden.

Schrijf de woorden over. Schrijf op kaartjes./Schrijf drie zinnen op.

Laat de Alfa A- en B-leerlingen de doelwoorden op de kaartjes overschrijven.
De Alfa C-leerlingen schrijven drie zinnen op die passen bij de kaartjes.

Praat samen.

Verdeel de klas in duo's. Elk duo bestaat uit een dokter en een patiënt. Geef elk duo een set kaartjes; verdeel de set onder de dokter en de patiënt.

Doe *Dialoog met kaartjes* (zie de handleiding). Begeleid de leerlingen in het opstarten van een gesprekje. Niet elke kaart hoeft aan bod te komen. De kaarten helpen bij het bedenken van vragen en antwoorden.

7 Ik lees

Ronde 1

Lees de teksten voor. De leerlingen luisteren (en lezen dus nog niet mee). Herhaal eventueel.

Ronde 2

Laat de leerlingen de tekst(en) lezen, zelfstandig, in duo's of onder begeleiding van de docent.

Snelle leerlingen kunnen de tekstjes ook al lezen als ze eerder klaar zijn met oefeningen in de les en lezen nu opnieuw, of doen een schrijfoefening met de teksten.

Differentiatie

- Alfa A leest de dikgedrukte woorden. De docent begeleidt bij het lezen.
- Alfa C schrijft de verhalen (uit het hoofd) over.

Ronde 3

Laat de leerlingen de inhoud van de tekstjes actief verwerken. Kies hiervoor een van de oefeningen uit de handleiding *Lezen*.

8 Ik speel het spel

Nodig: Handleiding Bingo + Bingokaarten

Luister naar de docent. Zeg het woord.

Neem een bingokaart. Bied de verschillende woorden aan. Behandel de woorden op beide bingokaarten: de kaart zonder afbeeldingen heeft gedeeltelijk andere woorden dan de kaart met afbeeldingen. Bespreek elk woord met de leerlingen: wat betekent het? Hoe spreek je het uit? Laat de leerlingen elk woord nazeggen.

Speel het spel met de klas.

Speel het spel *Bingo* met de klas (zie de handleiding).

Differentiatie

- Alfa A en eventueel B krijgt een bingokaart met woorden en afbeeldingen.
- Alfa C en eventueel B krijgt een bingokaart met alleen woorden.

Naar buiten – Ik ga naar de drogist

9 Start in de klas

Nodig: Folders van drogisterijen + Taalkaart *Ik ga naar de dokter***Luister naar de docent. Kijk naar de plaatjes. Wat zie je?**

Laat folders zien van drogisterijen om te laten zien wat ze daar verkopen: o.a. medicijnen. Praat met leerlingen over of zij weleens in een drogisterij komen en wat zij daar kopen. Kopen zij daar medicijnen? Welke?

Praat met leerlingen over de *Naar buiten*-opdracht: zij gaan naar een drogisterij om te kijken wat je daar kunt kopen. Ze gaan een foto maken van ten minste vier producten, waaronder paracetamol, een drankje, een zalfje. Alfa B- en C-leerlingen stellen ook een vraag, zoals *Wat kost een pakje paracetamol?*

Oefen met de leerlingen zinnen die zij kunnen gebruiken bij deze opdracht. Denk ook aan zinnen als:

- *Het is een opdracht voor school.*
- *We moeten een foto maken van medicijnen.*
- *Dank u wel.*

Stap 1. Taal?

Laat de leerlingen de woorden en zinnen die ze willen onthouden hier opschrijven.

Stap 2 en 3. Hoe? Nodig?

Laat leerlingen bedenken hoe ze het gaan aanpakken en wat ze nodig hebben en laat ze dit opschrijven of aanvinken in het formulier. Wanneer gaan ze de opdracht doen en met wie? Moeten er praktische zaken geregeld worden? Willen ze bijvoorbeeld tekeningen of foto's ter steun meenemen? Verdeel de leerlingen in groepjes van twee of drie. Verdeel de Alfa A-leerlingen onder de Alfa B- en C-leerlingen. Bepaal een tijd. Bespreek en laat zo veel mogelijk noteren.

Stap 4. Doen!

Laat hier aantekeningen maken voor zichzelf voor wat ze gaan doen, of waar ze op moeten letten (duidelijk praten, niet één maar drie vragen stellen, etc., als geheugensteun). Controleer of bij elke leerling duidelijk is wat hij/zij straks moet doen: laat elke leerling vertellen waar hij naartoe gaat en welke vragen hij daar gaat stellen.

10 Naar buiten

Laat de leerlingen de *Naar buiten*-opdracht doen. Laat ze de opdracht op papier meenemen.

Differentiatie

- Alfa A luistert en loopt mee met B/C-leerlingen.
- Alfa B en C schrijven de informatie op de werkbladen, Alfa A schrijft dit over.
- Alfa B en C stellen ten minste één vraag.

11 Terug in de klas**Hoe ging het?**

Bespreek met de leerlingen de activiteit na. Laat de leerlingen hun foto's tonen en vertellen hoe het gegaan is. Bespreek met de leerlingen of het gelukt is, wat er goed ging en wat eventueel niet. Besteed hierbij aandacht aan de uitvoering van de opdracht, op inhoud en uitvoering.

Laat leerlingen een kruisje zetten bij de medicijnen waarvan ze een foto hebben gemaakt.

Laat de leerlingen de kaart invullen. Wat ging goed? Wat kan beter? Wat wil je nog leren of oefenen? De leerlingen schrijven in alle vakjes ten minste één woord.

Slot

12 Ik denk en ik praat

Denk na over de lessen.

Bespreek met de leerlingen wat ze allemaal gedaan hebben in dit thema. Bespreek wat ze er nog van weten. Vraag wat de leerlingen nog meer zouden willen weten over dit onderwerp en wat ze willen leren. Inventariseer welke woorden ze geleerd hebben in dit thema. Laat ze deze woorden in hun woordenschrift schrijven. Doe nog een activiteit met deze woorden (rendictee, taboe, sorteeroefening, etc.).

Zet kruisjes in het schema.

Laat de leerlingen kruisjes zetten in het schema. Laat leerlingen in groepjes vergelijken wat ze hebben. Of maak klassikaal een inventarisatie.

Differentiatie

Leerlingen vullen in tweetallen het schema in.